1860. N°. 1.

LEYDSCHE COURANT.

De Courant wordt Maandag, Woensdag en Vrijdag uitgegeven. Die van Maandag komt uit Zaturdag Avond.

MAANDAG 2 JANUARIJ.

De Prijs der Courant is f 12 in het jaar; de afzonderlijke Nommers worden tegen 10 Centen afgegeven.

1859—1860.

Het jaar 1859 was rijk aan gewigtige gebeurtenissen, die zich bij den aanvang naauwelijks lieten vermoeden. Wij zagen op nieuw het oorlogsvuur in Europa met hevigheid woeden en ontvingen de overtuiging dat de vrede, dat liefelijke droombeeld, zijnen zetel, zelfs onder de beschaafde volken, nog niet heeft gevestigd.

Nederland zag gelukkig het oorlogsgevaar zijne grenzen niet naderen. Het mogt, zonder de oogen te sluiten voor hetgeen rondom voorviel, zich met de behartiging zijner belangen bezig houden en naar ontwikkeling streven. Orde en rust bleven ongestoord en vele bronnen van bestaan mildelijk vloeijen. De landbouw, hoewel niet zoo ruim geslaagd als men hoopte, gaf toch, even als de handel, ruime stof tot tevredenheid. Nevens deze lichtzijde deed zich echter ook eene schaduwzijde zien. Velen werden door den invloed der wereldgebeurtenissen ook nu weder gevoelig getroffen. Wie betreurde het ook niet dat er onder zonen van hetzelfde vaderland een zoo hartstogtelijke strijd werd gevoerd, dáár waar het de voldoening gold van eenen lang gekoesterden en luide uitgedrukten wensch, namelijk de verbinding des lands met het Europeesch spoorwegnet. Het ontwerpen dezer aansluiting door de regering, na herhaalde mislukking, op nieuw beproefd, bragt aller gemoederen in beweging, zoowel van hen die meenden verongelijkt te zijn, als van hen die aan hunnen wensch voldaan zagen; in een woord, het was een strijd voor locale belangen, met eene zoo groote hevigheid gevoerd dat de sporen daarvan niet spoedig zullen uitgewischt worden. Van meer verontrustenden aard was echter voor Nederland de hoogst ongunstige gezondheidstoestand in bijna alle provinciën en vooral de verschijning eener ziekte, waarvan het de kracht vroeger meer dan eens had ondervonden. Ook nu werden door die ziekte vele slagtoffers geëischt, maar gelukkig niet in die mate als weleer, en bij het einde des jaars mogt men zich in hare geheele verdwijning verheugen.

De overzeesche bezittingen bleven rijkelijk tot den bloei en de welvaart des lands bijdragen, maar ook daar hadden gebeurtenissen plaats, die hier eenen pijnlijken indruk maakten. Genoeg is het te wijzen op den door Mohammedaansche dweepzucht te weeg gebragten moord te Banjermassing en op het gedeeltelijk mislukken der Bonische expeditie. Daarenboven ontving men van daar vele berigten, die den algemeenen toestand des lands en den geest der bevolking ten onzen opzigte met donkere kleuren afmaalden, en die, hoe overdreven zij in vele opzigten mogen zijn, stof tot ernstig nadenken geven. Moge een voorzigtig en krachtvol regeringsbeleid er toe bijdragen om de donkere wolken, die zich daar aan den gezigtseinder vertoonen, te doen verdwijnen.

Het buitenland werd in het afgeloopen jaar geheel bezig gehouden door den toestand van Italië. Hetgeen men noemt »de Italiaansche quaestie" bragt van den aanvang des jaars af al de Europesche kabinetten in beweging en bij het einde des jaars, nadat zelfs stroomen bloeds zijn vergoten, is dat vraagstuk, in plaats van tot eene oplossing te zijn gekomen, misschien nog ingewikkelder geworden dan vroeger. Dat Italië, aan den ijzeren scepter van Oostenrijk onderworpen of geregeerd door vorsten, die de anti-nationale staatkunde van dat rijk huldigden, eenmaal tot groote moeijelijkheden aanleiding zou geven, was wel te verwachten. Orsini's aanslag op het leven van keizer Napoleon in het begin van 1858 gaf duidelijk te kennen met hoeveel hevigheid het vuur op het schiereiland smeulde, en de beruchte nieuwjaarsgroet van keizer Napoleon aan den Oostenrijkschen gezant deed het uitbarsten van den vlam elk oogenblik te gemoet zien. De hoop op het behoud des vredes, hoe ook door velen, door de schoone verklaringen des keizers weggesleept, tot op het laatste oogenblik vastgehouden, was flaauw. Keizer Napoleon had zich openlijk voor de zaak der Italiaansche onafhankelijkheid verklaard, het huwelijk van een lid van het keizerlijk geslacht met eene Italiaansche prinses had daaraan kracht bijgezet, en bij de magtsontwikkeling, waartoe zoowel Frankrijk als Oostenrijk in staat waren, was eene minnelijke schikking van het geschil niet te verwachten.

De gezindheid van den keizer der Franschen bragt in Italië eene algemeene geestdrift te weeg. De koning van Sardinië wierp zich terstond, even als zijn vader in 1848, tot kampvechter voor de vrijheid van Italië op. Gerugsteund door Frankrijk, kon hij daarbij veel winnen en slechts weinig verliezen, en de Italianen, door vroegere ondervinding geleerd, gaven blijken van bereidvaardigheid om zich rondom hem te scharen, ten einde zoo niet geheel, dan toch ten deele hun doel, een vereenigd onafhankelijk Italië, te verkrijgen.

Te vergeefs waren sedert dien tijd alle diplomatieke onderhandelingen. Van de eene zijde werd de kracht van bestaande verdragen ingeroepen, van de andere zijde werd aangedrongen op de handhaving van het verkrachte regt der volken. Van verschillende zijden werden voorslagen gedaan om het uitbarsten van den oorlog te verhoeden; niets mogt baten. Het scheen dat men onherroepelijk tot den oorlog had besloten, waartoe dan ook de keizer van Oostenrijk het sein gaf, eerst door het zenden van een vernederend ultimatum aan Sardinië en daarna door zijn leger het Sardinische gebied te doen binnenrukken.

(*Wordt vervolgd.*)

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

LEYDEN, 31 December.

Bij kon. besluit van 21 dezer is de heer F. A. Verster benoemd tot administrateur bij 's rijks museum van Natuurlijke historie alhier, en bij kon. besluit van 29 dezer de heer P. J. Kaiser, math. et phil. nat. cand., tot adjunct-verificateur van 's rijks zee-instrumenten alhier.

— De Leydsche afdeeling van de Nederl. maatschappij ter bevordering van nijverheid heeft in hare laatst gehouden vergadering met algemeene stemmen besloten, zich tot de hooge regering te wenden met het verzoek, om concessie te verleenen voor den spoorweg van 's Gravenhage op Woerden en voor dien van 's Gravenhage op Gouda, als noodzakelijk voor een deugdelijk spoorwegstelsel en ter bevordering van de belangen van handel en nijverheid in dit gedeelte des lands.

— Uit Koudekerk wordt gemeld dat, hoewel het waar is dat eenige personen aldaar een adres hebben ingediend tegen den aanleg van den spoorweg langs dat dorp, de meerderheid der bevolking echter daarmede niet instemt en overtuigd is dat de aanleg van den weg niet anders dan voordeelig voor de gemeente kan zijn.

— De gemeenteraad van Haarlem heeft in zijne zitting van eergisteren het ontwerp-adres aan Z. M. den koning, ten gunste van den aanleg van een spoorweg van Leyden tot Woerden, aangenomen. In dit adres wordt op de voordeelen van dien aanleg gewezen, als: 1°. de aansluiting aan het midden van den Holl. spoorweg; 2°. het wenschelijke van een zijtak door de Rijnstreek; 3°. de daaruit voortvloeijende noodzakelijkheid tot spoorversmalling; en 4°. de bevordering van den aanleg van een spoorweg van Haarlem naar het Nieuwe Diep.

— Bij den aanvang des jaars zijn de Almanakken aan de orde van den dag. Behalve de meer aan lectuur gewijde boekjes, welke onder den titel van Almanakken het licht zien, en minder geschikt zijn, om dagelijks geraadpleegd te worden, voorziet de boekhandel in zoogenaamde Plak-Almanakken. Jaarlijks wordt de uitvoering daarvan netter. Onder anderen blijkt dit uit de twee Almanakken, uitgegeven door de boekhandelaars van den Heuvell en van Santen alhier, welke zich door beknoptheid en doelmatigheid aanbevelen. Vooral aan de keurige en geparfumeerde Dames-Almanak zal zeker in menig werkdoosje een plaatsje worden gegund, terwijl de Kantoor-Almanak den wand tot sieraad zal strekken.

— Het getal der in het Werkhuis alhier opgenomenen bedroeg gedurende deze week dagelijks van 187 tot 212 personen.

— De minister van binnenl. zaken heeft ter kennis van belanghebbenden gebragt, dat er op nieuw een aantal van hoogstens 20 leerlingen tot opleiding voor de dienst van den rijks-telegraaf zullen toegelaten worden. Het vergelijkend examen zal op 4 en 5 Junij 1860 te 's Gravenhage plaats hebben. Zij die daartoe in aanmerking willen komen moeten zich voor 15 Mei bij genoemd departement aanmelden.

— Uit Coevorden schrijft men dat eene vrouw, aan de Hoogeveensche vaart woonachtig, het kind, waarvan zij onlangs was bevallen, heeft verworgd en naar Hanover is gevlugt.

's GRAVENHAGE, 31 December.

Z. M. heeft goedgevonden te benoemen bij het corps ingenieurs, mineurs en sappeurs tot majoor, den kapitein 1e kl. jhr. B. de Jong van Beek en Donk; en tot kapitein 3de kl. den 1sten luit. jhr. D. G. Hora Siccama.

— Z. M. heeft de navolgende onder-officieren, die aan het onlangs gehouden examen hebben deelgenomen, tot 2de luitenant benoemd.

Bij het wapen der infanterie: 1ste reg. J. C. G. Logemann, J. C. van Meegen, jhr. A. M. C. H. Bowier, J. A. Vetter, F. J. E. Cokart, H. Vermeulen, H. K. A. Beekhuis, A. H. A. Reijers en K. H. A. Uhlmann; 2de reg.: J. Lauer, P. W. L. Nanninga, H. A. van Reyn, K. Henry en E. P. A. van Heekeren; 3de reg.: W. G. van der Noordaa en J. L. le Bron de Vexela; 4de reg.: G. A. H. van Steenvelt, A. Verbrugh, C. F. H. Putman Cramer en E. J. F. Franck; 5de reg.: L. Scheltus, W. C. Goteling Vinnis, A. J. Beck, A. J. R. de Vrede, P. van Drimmelen, F. R. P. van den Abeelen, P. J. Miltenburg, T. Cieremans en G. H. van der Beek; 6de reg.: A. E. van der Heide, B. H. Hilvers, D. J. H. N. den Beer Poortugael, W. Helderman, M. L. L. Schell, K. M. A. Botter en J. M. W. Schlundt Bodien; 7de reg.: J. Boelsums, G. Luymes, jhr. A. Wttewaall van Stoetwegen, P. M. van der

Meer Mohr, H. W. Genger, J. Coster, L. Schneither, A. A. van der Bilt la Mothe, M. J. W. van Vlierden; G. J. P. D. Muller en J. H. Textor; 8ste reg.: R. J. Krantz, R. P. Bowles, J. A. P. Theunissen, M. A. du Croo, C. A. Moot, F. W. P. G. van Werkhoven en L. van Os. Bij het wapen der cavalerie, 1ste reg. dragonders: H. A. Op ten Noort en J. F. van Moorsel; 2de reg.: H. P. C. de Pauw Gerlings; 4de reg.: H. G. J. Maas Geesteranus, W. Voorbeytel, J. H. A. IJssel de Schepper en M. W. van Wickevoort Crommelin; 5de reg.: W. H. Nolthenius. Bij het wapen der artillerie, 1ste reg. vesting-artillerie: J. B. Heymans; 2de reg.: W. B. Westhoff en H. G. A. A. Eechout; 3de reg.: J. Meijers, A. Harrebomée, W. H. baron van Ittersum en J. B. van den Heuvel Rijnders. Bij het leger in Oost-Indië, bij het wapen der infanterie: A. H. Selleger en M. J. Stevels; bij het wapen der artillerie: H. F. A. Scherer.

Z. M. heeft tevens bepaald, dat art. 1 van het voorschrift van examen voor onder-officieren, tot het verkrijgen van den rang van officier, vastgesteld bij besluit van 24 Junij 1852, weder in volle kracht zal worden gesteld, en dat mitsdien de diensttijd, om tot het examen te worden toegelaten, niet meer van den ouderdom van 16 jaren, maar van 18 jaren zal behooren te worden gerekend, zullende intusschen de militairen welke zich thans in dienst bevinden, nog met den gemelden diensttijd, te rekenen van 16 jaren, kunnen volstaan.

— Naar men verneemt, zullen in de volgende maand door Z. M. eenige overplaatsingen van kapiteins en luitenants van de regimenten infanterie bij het reg. grenadiers en jagers plaats hebben, en wel omdat er bij het keurcorps een depôt wordt opgerigt.

— Morgen ten 12 ure zal er bij gelegenheid van het Nieuwjaar bij HH. MM. den koning en de koningin, voor de leden van het koninklijk huis receptie zijn. Maandag zal er een groot diner en gala ten hove worden gehouden.

— HH. KK. HH. prins en prinses Hendrik zijn heden uit Luxemburg alhier teruggekeerd.

— Bij het dep. van binnenl. zaken zijn benoemd: tot commies M. C. J. Piepers; en tot adjunct-commiesen W. G. F. Frauenfelder, J. M. Meeter, J. E. C. de Wijs en H. J. G. Ewyk, thans eerste klerken, en bij het dep. voor de zaken der r. k. eeredienst, tot adjunct-commies J. J. Willemse, thans eerste klerk.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

ENGELAND.

LONDEN, 29 December.

Het gevaar van botsing tusschen onze regering en die van de Vereenigde Staten, over het bezit van het eiland St. Juan, is verdwenen. De Amerikanen hebben dat eiland weder ontruimd en over het regt van bezit kan nu op de gewone wijze onderhandeld worden.

— De beroemde geschiedschrijver Thomas Babington Macaulay is gisteren overleden.

— In Westminster is een aanzienlijk huis afgebrand, waarbij 4 personen in de vlammen zijn omgekomen.

— In het kamp van Aldershott ontstond Zondag avond een hevige twist tusschen een regiment van het staande leger en een der militie. De oorzaak was dat beide beweerden den besten Kers-maaltijd gehad te hebben. De eerstgenoemde schoten op hunne makkers, waardoor er van de militie 4 personen werden gekwetst, een hunner overleed kort daarop.

— In Yorkshire heeft men op 15 Dec. op verschillende plaatsen schokken van aardbeving waargenomen.

— In Gloucestershire is gedurende de laatste 7 jaren het aantal misdrijven zoozeer verminderd dat er reeds 4 gevangenhuizen zijn gesloten, waarschijnlijk zal men er in het volgende jaar nog twee kunnen sluiten.

— Berigten uit Californië melden dat aldaar ook zilvererts gevonden wordt, en wel in eene zoo groote hoeveelheid, dat er voor schaarschheid van dat metaal niet meer te vreezen is.

FRANKRIJK.

PARIJS, 29 December.

De verontrustende geruchten, hier ter stede verspreid, omtrent de weigering van den Paus om aan het congres deel te nemen, en waartoe Oostenrijk en Napels mede zouden overhellen, zijn spoedig, als ongegrond, verworpen. Zij hielden echter zoo zeer de gemoederen bezig dat de regering het noodig heeft geoordeeld om het gerucht omtrent het vertrek van den pauselijken nuntius, door aanplakking aan de beurs, tegen te spreken. In den ministerraad moet thans voor goed besloten zijn het bekende vlugschrift niet te wraken, omdat daarvan in het officiële blad geene melding is gemaakt. Men wil de uitgave slechts beschouwen als eene binnenlandsche aangelegenheid, waarvan de buitenlandsche mogendheden geen kennis behoeven te nemen.

Waarschijnlijk zal het congres niet voor 25 Jan. geopend worden.

— De scherpe beoordeeling van het vlugschrift *de Paus en het congres*, door den bisschop van Orleans, heeft spoedig een antwoord uitgelokt. De *Constitutionnel* bevat een artikel, getiteld »de Quaestie der beginselen, brief van een katholieken journalist aan den bisschop van Orleans." Het is geteekend »E. Ferrière." De schrijver schijnt in betrekking te staan met dien van het vlugschrift. Ook de *Patrie* bevat een zeer krachtig antwoord, dat den brief van den bisschop eene oorlogsproclamatie noemt, waarin de vaan des opstands wordt opgestoken.

De heer Granier de Cassagnac tracht, in de *Pays*, den indruk door het vlugschrift gemaakt te verzwakken, door te betoogen dat het door vele dagbladen verkeerd is uitgelegd. Het stelt, volgens hem, niet voor om de Legatiën aan den Paus te ontnemen, maar alleen om in de afscheiding dier gewesten van den Kerkelijken Staat te berusten, terwijl het tevens de noodzakelijkheid van het wereldlijk gezag des Pausen verkondigt. Hij voegt er bij, dat het vlugschrift niets anders doet dan een gevoelen uit te brengen; alleen het congres is bevoegd daaromtrent een besluit te nemen en zelfs na dat besluit staat het der kerk nog volkomen vrij, daaraan gehoor te geven. De onjuistheid dezer beweringen valt echter bij eene slechts oppervlakkige lezing van het vlugschrift reeds duidelijk in het oog.

— Men verneemt dat graaf von Kisseleff, Russisch gezant alhier, aan graaf Walewski heeft verklaard, dat zijne regering het programma, vervat in het geschrift *de Paus en het congres*, zal bestrijden, omdat het tegen de regeringsbeginselen van Rusland indruischt. Dit berigt, even als dat van het vragen van opheldering door de Oostenrijksche, Napelsche en Pauselijke regeringen, vereischt echter ten hoogste bevestiging.

— Heden werd er te Fontainebleau eene jagtpartij gehouden. De keizer, prins Napoleon, de prins van Oranje en de Oostenrijksche gezant namen daaraan deel. Na afloop daarvan was er diner ten hove, ter eere van den prins van Oranje.

— De kardinaal-aartsbisschop van Parijs heeft, met het oog op de steeds klimmende huurprijzen der woningen alhier, aan de pastoors in zijn gebied gelast na elke openbare godsdienstoefening eene collecte te doen houden voor de betaling der huishuur van de behoeftigen.

— Te Mans is eergisteren een gebouw van het spoorweg-station, waarin 3000 zakken graan en eenige andere koopwaren waren opgeslagen, afgebrand. De schade bedraagt 100,000 fr. De oorzaak is onbekend.

ITALIË.

In Midden-Italië heeft het te Parijs verschenen vlugschrift eenen buitengewonen opgang gemaakt. Duizende exemplaren zijn met spoed verspreid geworden, en de bevolking is met de daarin ontwikkelde denkbeelden zeer ingenomen.

— Uit Rome meldt men, dat het vertrek van kardinaal Antonelli naar Parijs wel is uitgesteld, maar dat dit in verband staat met de latere bijeenkomst van het congres en dus aan de uitgave van het bekende vlugschrift niet moet worden toegeschreven. De kardinaal heeft op 29 Dec. een langdurig onderhoud met den Franschen gezant gehad, en moet, naar men verneemt, geruststellende verklaringen hebben verkregen, die de laatste van zijne regering had ontvangen.

In de Marken en Umbria tracht men de bevolking tegen de regering op te zetten. Er heerscht aldaar eene beweging die haar veel zorg baart.

— De koning van Napels heeft eene ridderorde en geschenken toegezonden aan den heer Maniscalco, den directeur der politie te Palermo, welke onlangs door eenen onbekende op de straat aangevallen en gevaarlijk gewond is geworden.

PRUISSEN.

BERLIJN, 27 December.

Op den 26sten dezer is te Bonn met veel plegtigheid de 90ste verjaardag gevierd van den heer Arndt, hoogleeraar aan de hoogeschool aldaar, bij welke gelegenheid hij het eereburgerschap der stad Keulen ontving »als een blijk van waardering van zijne roemrijke bemoeijingen ter bevrijding van Duitschland van het vreemde juk en ter opheffing en bevordering van den nationalen geest in Duitschland door zijne geestdrift wekkende gezangen." Van hier werd hem een adres van burgers uit alle standen, waaronder de minister van eeredienst en onderwijs, de heer von Bethmann Hollweg, toegezonden, ten geleide van het geschenk eener marmeren buste van Stein, door den beeldhouwer Heidel vervaardigd.

De prins-regent heeft aan den genoemden hoogleeraar de orde van den Rooden Adelaar 2de kl. geschonken.

— Te Wilsum, in het graafschap Bentheim, vierde dezer dagen de predikant W. F. Visch zijnen 87sten verjaardag en de gedachtenis aan 66-jarige evangeliedienst. Hij werd bij die gelegenheid door den koning van Hanover tot ridder der Guelpen-orde benoemd.

TURKYE.

Hefik-Pacha is benoemd tot gezant te Parijs.

— De groot-vizier heeft een doortastenden maatregel genomen en 600 ambtenaren op pensioen gesteld.

— De voorzitter van de regtbank van koophandel te Konstantinopel is wegens ontdekte ontrouw in zijne betrekking in hechtenis genomen.

— In Pera, de voorstad van Konstantinopel, zijn in den loop eener enkele week acht personen door dolksteken getroffen geworden; waarschijnlijk uit persoonlijke wraak of om staatkundige redenen.

— Den 10den November is Nicosia op het eiland Cyprus door eene zware overstrooming geteisterd. Meer dan 47 woonhuizen en 150 winkels stortten dientengevolge in: 4 mannen, 11 vrouwen, een kind en zeer vele muilezels verloren daarbij het leven, en de schade aan koopwaren enz. wordt op ruim 2 millioen piasters begroot.

STADS-BERIGTEN.

Vierde algemeene tienjarige Volkstelling.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS der gemeente *Leyden*,

Gezien het Koninklijk besluit van den 26sten September dezes jaars (Staatsblad n°. 101), betrekkelijk de vierde algemeene tienjarige volkstelling;

Doen te weten, dat vóór of op den 30sten December aanstaande, door de daarmede belaste personen van wege het Gemeentebestuur aan ieder hoofd van een huisgezin zal worden bezorgd een inschrijvingsbillet, dat hij verpligt is met de namen der leden van zijn huisgezin, welke op den 31sten December aanwezig zijn, nauwkeurig, volledig en volkomen naar waarheid, in te vullen of te doen invullen, voor welke invulling hij aansprakelijk is.

Burgemeester en Wethouders herinneren tevens, dat tot het huisgezin worden medegerekend alle personen die blijvend of tijdelijk onder de huisgenooten zijn opgenomen, hoewel zij geen leden der familie zijn;

ook de dienst- en werkboden, die bij hunne meesters wonen; — maar dat personen, die, hoewel bij anderen inwonende, toch afzonderlijk leven, als zelfstandige huisgezinnen worden beschouwd en afzonderlijke inschrijvingsbilletten ontvangen, zoo als: Officieren, Studenten, Kweekelingen, Leerlingen enz., wanneer zij *niet* gehuisvest zijn in de instellingen, waartoe zij behooren.

Mitsgaders wordt medegedeeld:

1°. Dat in het algemeen allen, die te zamen wonen in instellingen of gestichten, aan wier hoofd bestuurders staan, door die bestuurders worden ingeschreven.

2°. Dat aan de herbergiers of logementhouders afzonderlijke inschrijvingsbilletten worden verstrekt, welke zij voor de reizigers naauwkeurig invullen.

3°. Dat aan schippers, die in hun vaartuig wonen, ook afzonderlijke billetten worden verschaft, waarop zij inschrijven alle personen, welke zich op den 31sten December aan boord bevinden, en dat aan elken schipper een bewijs van ontvang zal worden ter hand gesteld, dat hij verpligt is tot den 15den Januarij 1860 te bewaren en te vertoonen, wanneer inzage daarvan mogt worden gevorderd.

4°. Dat als hoofd van een huisgezin niet slechts wordt beschouwd de *vader*, wonende met vrouw en kinderen, maar evenzeer de *weduwe*, zamen wonende met hare kinderen, de *oudste broeder*, wanneer broeders of zusters, de *oudste zuster*, wanneer zusters, de *oom* of *tante*, wanneer zij met hunne of hare neven en nichten te zamen wonen.

5°. Dat afwezige leden van het huisgezin met hunne namen en voornamen, benevens de plaats waar zij zich bevinden, op den rug van het inschrijvingsbillet moeten worden vermeld en zulks evenzeer behoort te geschieden van bij anderen inwonende doch afwezige personen en tijdelijk afwezigen uit instellingen en gestichten, bij art. 1 bedoeld.

6°. Dat aan hen, die bij de ophaling der inschrijvingsbilletten bevonden worden nalatig geweest te zijn in de behoorlijke invulling, een termijn van acht dagen wordt toegestaan, om hun billet behoorlijk ingevuld *ter plaatselijke secretarie* te bezorgen, of wel mondeling de opgaven te komen doen; waarmede het voor hen kan ingevuld worden.

Eindelijk wordt iedereen gewaarschuwd, dat op hen die na afloop van dezen termijn nalatig of weigerachtig worden bevonden, de strafbepalingen van art. 1 der Wet van 6 Maart 1818 (Staatsblad n°. 12) kunnen worden toegepast, onverminderd de regterlijke vervolging, daartoe termen zijnde, bij het ontdekken van opzettelijke kwade trouw.

En zal deze door plaatsing in de Leydsche Courant en door aanplakking worden afgekondigd.

Burgemeester en Wethouders voornoemd,
D. TIEBOEL SIEGENBEEK, Burgemeester.
Leyden, 24 December 1859. v. PUTTKAMMER, Secretaris.

VERBETERING. In het ingezonden stuk: *eene Laurillard's school*, in het vorige nommer der Courant opgenomen, is eene zinstorende drukfout ingeslopen. In den tweeden regel leze men *van* in plaats van *aan*.

ADVERTENTIEN.

Heden verloste door Gods goedheid van een welgeschapen DOCHTER H. G. VERBOOG, geliefde Echtgenoot van
Leyden, 30 December 1859. C. G. BENDER.

Heden overleed zacht en kalm mijne geliefde Echtgenoot JOHANNA FREDERIKA WILHELMINA QUINTIN, in den ouderdom van 36 jaren, mij nalatende 8 Kinderen, die met mij dit verlies maar al te zeer gevoelen.
Leiden, 28 December 1859. D. H. R. van GELDER.

LEYDSCHE SCHOUWBURG.

KONINKLIJKE HOLLANDSCHE TOONEELISTEN, onder Directie van
't BREEDÉ & VALOIS.

MAANDAG 2 Januarij 1860. (N°. 4 van 't Abonnement). **De Huzaar van Felsheim**, Zangspel in 3 Bedrijven; waarin de hoofdrollen vervuld worden door Mw. Valois, Mw. Korlaar en den Heer Driessens. (In vele jaren niet vertoond.) Daarna: **Dichtstuk bij den aanvang van het jaar**, voor te dragen door Mw. Valois. Tot slot: **De Bruiloft van Kloris en Roosje**, Oud-Hollandsch Kluchtspel, met Zang, nieuwe Dansen, door het geheele Ballet-personeel en nieuwe Gelegenheids-Versjes door Thomasvaêr.

Aanvang ten *half zeven* ure.

Ik Ondergeteekende op heden de **Metselaars-Affaire**, met behulp en onder het toezicht van mijnen Zoon, voor mij en mijn talrijk huisgezin gedreven, eindigende, neem de vrijheid mijne geachte Begunstigers te bedanken voor het vertrouwen mij gedurende een reeks van jaren zoo ruimschoots geschonken en voorts mijnen genoemden Zoon, die de gemelde Affaire voor eigen rekening zal voortzetten, beleefdelijk aan te bevelen.

De liquidatie mijner zaken heb ik opgedragen aan den Notaris P. MULLER en den Heer P. J. COFFRIE, Timmerman, beide te *Leiden*.

Wed. J. A. H. de L'ECLUSE,
Leiden, 31 December 1859. geb. Roskamp.

Ingevolge het bovenstaande heb ik de eer de Begunstigers van de **Metselaars-Affaire** mijner Moeder onder mijn toezicht tot nu toe uitgeoefend, en welke door mij voor eigen rekening wordt voortgezet, voor hun welwillenheid en vertrouwen, ook door mij genoten, dank te zeggen, en voorts mijne Affaire in hunne toegenegenheid verder aan te bevelen, belovende ik door eene prompte en solide uitvoering der zaken, mij dat vertrouwen in alle opzichten te zullen trachten waardig te maken.

Leiden, 1 Januarij 1860. J. A. H. de L'ECLUSE.

Maatschappij tot Nut van 't Algemeen.

Volksvoorlezing van den Heer Dr. E. F. van DISSEL (*Natuurwetenschap*) op Maandag 2 Januarij 1860, des avonds te 8 ure, in het gebouw des Departements.

De **tweede** zal gehouden worden den 16den, de **laatste** den 30sten Januarij e. k.

A. SCHMIDT, *Secretaris.*

Ingevolge acte op den 29sten December 1859 voor den Notaris Mr. H. OBREEN en Getuigen te *Leyden* verleden, deugdelijk geregistreerd, zal de Ondergeteekende ANTON NANNING HUBRECHT, wonende te *Leyden*, te rekenen van den 1sten Januarij 1860 als **Mede-Vennoot** optreden, in de Vennootschap tot uitoefening van *Kalkbranderij en Handel in Kalk*, onder de Firma LELYVELD en HUBRECHT, te *Leyden* gevestigd, tusschen de Ondergeteekenden, Vrouwe SOPHIE MARIE HENRIETTE de VEER, Wed. Mr. Paul François Hubrecht en Mr. PIETER CLAUDIUS HUBRECHT, beide te *Leyden*, bestaande, krachtens acte op den 5den Julij 1851, voor den toen te *Leyden* residerenden Notaris K. B. BARKEY Nz. en Getuigen verleden, deugdelijk geregistreerd en behoorlijk bekend gemaakt, zullende de Ondergeteekende ANTON NANNING HUBRECHT, van gezegd tijdstip af de mede-teekening der genoemde Firma hebben; welke teekening echter alleen zal mogen worden gebruikt voor zaken de Trafiek en Handel in Kalk betreffende, doch nimmer tot het opnemen van gelden.

Geschiedende deze aankondiging ter voldoening aan Art. 31 van het Wetboek van Koophandel.

S. M. H. HUBRECHT, de Veer.
Leyden, 31 December 1859. P. C. HUBRECHT.
A. N. HUBRECHT.

MAGAZIJN VAN KANTOOR-, SCHOOL-, TEEKEN- EN SCHRIJFBEHOEFTEN.

P. M. & J. N. GEYER,
Botermarkt, Wijk IV, N°. 6.

hebben in hun Magazijn voor het aanstaande Nieuwejaar in gereedheid gebragt, als: Memoriaals, Journaals, Grootboeken, Dagboeken, Copieboeken in alle mogelijke soorten van liniëring, binding en grootte. Verder gesteendrukte Quitantiën per 100 stuks 10 cts, Assignatiën, Wissels, Nota's, Rekeningen en Factura's.

Stalen pennen in meer dan 100 soorten van 12 cts de 144 stuks, de zoo alom bekende Correspondence Pennen 50 cts de 144 stuks, Pennenhouders in groote sortering 75 cts de 144 stuks. Vouwbeenen in wit ivoor, paarlmoer en caoutchouc. Enveloppes, dit zoo gewigtig artikel hebben wij van 15 cts de 100 stuks, *f* 1.35 de 1000 stuks, dito gegomd 30 cts de 100 stuks, dito met rouw 50 cts de 100 stuks. Geele Enveloppes bijzonder voor bureaux geschikt à *f* 2.— de 1000 stuks.

Een nieuw model Liasplaat opgeplakt 25 cts, Liasveters 3 cts per stuk, 27 cts het dozijn. Schrijfinkt, bijzonder geschikt voor stalen pennen, 25 cts het kruikje, Alisarin-inkt gunstig genoeg bekend 18, 28, 38, 48 en 58 cts het fleschje, goede zwarte voor scholen geschikt 15 cts de wijnflesch, roode en blaauwe inkt 9 cts het fleschje, copieer-inkt 25 cts het fleschje.

Roode, zwarte, goude en fantasie-zegellak, roode van 25 cts het ℔ en hooger. Een massa Engelsche Schrijflijen en Griffels, zoowel zwarte gekleurde als gouden en zilveren, dunne en dikke, korte en lange.

Een exquise partij Post-Papieren van 40 cts af de 40 katerns of 240 velletjes, zoowel in wit als blaauw geazureerd, lang- en breed Rekening-Papier 30 cts het boek, een groote sortering Hollandsche en velin schrijf, teeken en gekleurde Papieren, Graauwpapier *f* 2.50 de riem, best zwaar Stroopapier (onbeschadigd) *f* 1.70 de riem.

Visitekaartjes in blanco de 100 stuks 13, 20 en 25 cts, dito verguld op snede 30 en 40 cts de 100 stuks, dito met rouw 50 cts de 100 stuks.

Tevens worden bij ons in twee dagen tijds geleverd gesteendrukte Visitekaartjes in net étui, letters naar verkiezing, glacé carton, aan beide zijden geglaceerd à *f* 1.40 de 100 stuks en worden in een zeer korten tijd alle naar verkiezing te bestellen drukwerk of registers naar verkiezing gelinieerd of gebonden geleverd.

Een massa goed schuivende Speelkaarten, als: Jaskaarten van 40, 65 en 75 cts het dozijn, met gekleurde azen 90 cts het dozijn. Omberkaarten 90 cts en *f* 1.25, en gekleurde azen *f* 1.50 het dozijn. Whistkaarten *f* 1, *f* 1.25 en *f* 1.50, met gekleurde azen *f* 1.80 het dozijn.

Tevens zal er met 2 Januarij bij ons een gelegenheid gesteld worden ter abonnering van inzage van **Stéréoscope** Platen, de inteekening moet geschieden voor drie maanden; elke week ontvangt men 12 Platen welke men drie dagen kan behouden en kost per drie maanden *f* 3.60, dus 2½ cts per Plaat.

☞ Alle Papieren worden zonder verhoogingen van prijs met Naam of Firma naar verkiezing gestempeld.

WARME SPIJSBEREIDING.

DIAKENEN der NED. HERV. GEMEENTE alhier, geven aan de Ingezetenen kennis, dat van den 4den Januarij e. k. af gedurende 13 achtereenvolgende weken aan het SOEPHUIS zullen verkrijgbaar zijn portiën warme spijs, even krachtig en voedzaam, als die in de laatste maanden voor de zieken is bereid.

Van nu af zijn bij den Binnenvader te bekomen:

Aandeelen geldig voor één maand of negen portiën voor 60 Cents.

Doorloopende Aandeelen voor 13 weken of 26 portiën voor *f* 1.70.

De uitdeeling geschiedt iederen Woensdag en Zaturdag, voor elk aandeel niet meer dan eene portie bij iedere deeling.

Namens Diakenen voorn.,
G. J. ROLLANDET, *Praeses.*
H. ZAALBERG, *Scriba.*

Ontvangen eene partij **Ehemans Kitzinger Lager Bier**, hetwelk ook per vat te bekomen is bij den Ondergeteekende

L. KOK,
aan den Burg.

LEYDEN, 31 December 1859.

LEYDSCHE STOOMBOOTDIENST
Volharding.

Hervatting der dienst op Maandag 2 Januarij 1860, des Maandags, 's morgens ten *vier* ure, de overige dagen der week, except de Zondag, ten *vijf* ure.

Deze dienst, welke voor Passagiers en Goederen solide en net is ingerigt, bij welke, voor de te bezorgene goederen, gelden en geldswaarden behoorlijke borgtogt is gesteld, belast zich met het dagelijks vervoer van Passagiers en Goederen tot billijk gesteld tarief.

De plaatsen waar voor Goederen worden aangenomen, zijn: *Leyderdorp, Koudekerk, Hazerswoude, Oudshoorn, Alphen, Aardam, Tolhuis, Nieuwveen, Nieuwkoop, Kromme Mijdrecht, Uithoorn, Nesserbuurt, Ouderkerk a/d Amstel* en *Amsterdam*; terwijl Goederen voor de Buitenveeren te *Amsterdam* bestemd, zonder verhooging daar bezorgd worden.

Het Kantoor is aan de Haven te *Leyden*, en is dagelijks van *zes* tot negen ure des namiddags, en des morgens, één uur voor het vertrek geopend.

De aanteekening van Goederen geschiedt kosteloos. Voor een te verlangen reçu wordt *vijf* Cents berekend. Tot zekerheid der rigtige bezorging van gelden en geldswaarden, wordt buitengewone zorg genomen.

Deze dienst wordt aan de respective Handelshuizen en aan het geëerd reizend Publiek beleefdelijk aanbevolen door de

DIRECTIE.

TE HUUR.

op een der beste standen der Stad *Leiden*, een wel onderhouden **Huis**, bevattende drie Beneden- en drie Bovenkamers, meest alle van Stookplaatsen voorzien, Kelder, Binnenplaats, Keuken met Put- en Regenwater en eenen **Tuin.** Adres met *franco* brieven onder Letter **K.** aan het Bureau dezer Courant.

TE HUUR MEI e. k.

Een fatsoenlijk **Burgerhuis**, voorzien van elf zoo kleine als groote Kamers, met Boven-Keuken en Dienstbodenkamer en een extra grooten **Tuin**, met vrijen uitgang. Te bevragen bij **W. OOSTVEEN**, *Kamerbehanger*, Rapenburg.

VERKOOPING IN DE STADS-BANK VAN LEENING TE LEYDEN,

op Dingsdag den 17[den] Januarij 1860, des Voormiddags ten 10 ure, van **Verstane Panden**, zoo van Juweelen, Goud, Zilver en Horologiën, als van Wollen, Linnen en andere, zoo gemaakte als ongemaakte **Goederen**, beleend in de maand September 1858.

Zijnde daags vóór den Verkoopdag, des Voormiddags van 10 tot des Namiddags ten 2 ure, voor een ieder te zien.

OPENBARE VERKOOPING,

in het *Heeren-Logement te Leiden*, op Zaterdag den 14[den] Januarij 1860 bij opbod en op Zaterdag den 21sten Januarij 1860 bij afslag, des avonds ten 6 ure, van:

N°. 1. Een HUIS en ERF, hebbende onderscheidene behangen en onbehangen Boven- en Benedenkamers, waarvan de meesten met Stookplaatsen, Bovenzolders, Keuken, Kelder, Binnenplaats en verdere gemakken, te *Leiden*, aan den Ouden Rijn over den Middelweg, Wijk VI. N°. 159,

En N°. 2. Een SPEELTUIN met nieuw gebouwde KOEPEL, Keuken en verder getimmerte, hebbende een fraai uitzigt over den Spoorweg, voorzien van exquise Vruchtboomen, Heester- en andere Gewassen, aan den Marendijk onder *Oegstgeest*, groot 6 roeden, 53 ellen.

Kunnende worden bezigtigd, des Vrijdags voor de opveiling en toewijzing van 10 tot 2 ure, terwijl inlichtingen zijn te bekomen ten Kantore van den Notaris P. MULLER, te *Leiden*.

Men zal, ten overstaan van den te *Leiden* residerenden Notaris J. P. W. SCHERMER, Woensdag den 4[den] Januarij 1860 veilen, en Woensdag den 11[den] Januarij daaraanvolgende, beide dagen des morgens om 10 ure, aan de Herberg bewoond door A. KROES, aan de Rijpwetering (gemeente *Alkemade*), in het openbaar verkoopen:

Eene kapitale, hechte en weldoortimmerde BOUWMANSWONING, MET KOE- EN PAARDENSTALLINGEN, twee ARBEIDERSWONINGEN, HOOIBARGEN en verdere Getimmerten, benevens verschillende, beste en weltoegemaakte WEI- EN BOUWLANDEN, alles onder de gemeente *Alkemade*, in den drooggemaakten Lijkerpolder en in den Kaspolder, te zamen groot 38 bunders, 24 roeden, 13 ellen.

Alles meer uitgebreid op de billetten omschreven.

Ten voordeele der percelen in den drooggemaakten Lijkerpolder is gevestigd een kapitaal van verwaarborging 2½ pCt. Inschrijving Nationale Schuld, groot *f* 6406,62.

De percelen worden eerst afzonderlijk en daarna gecombineerd verkocht en zijn te aanvaarden, de Landen, den 15[den] Februarij 1860, of vroeger bij de betaling der Kooppenningen, en de Woning en verdere Gebouwen, den 1sten Mei 1860.

Verhoogingen, tegen genot van *één vijfde* van elke verhooging worden aangenomen, tusschen de veiling en afslag ten Kantore van voornoemden Notaris.

Nadere inlichtingen zijn te bekomen ten Kantore van de Notarissen J. P. W. SCHERMER, te *Leiden*, en L. P. RIETSTAP, te *Rotterdam*; terwijl bij eerstgemelden de verkoopsvoorwaarden in tijds ter lezing zullen liggen.

1860.

Den 30[en] December ll. is, à *f* 1.20 per Exemplaar, verkrijgbaar gesteld:

DE BREUK & SMITS'

ALGEMEEN ADRESBOEK VAN DE STAD LEYDEN.
VOOR HET JAAR 1860.

Met portret van den Edel-achtbaren heer **Mr. D. TIEBOEL SIEGENBEEK**, burgemeester van Leyden.

4768 namen van ingezetenen dezer stad met bijvoeging van beroepen, betrekkingen, woonplaatsen, wijk- en huisnommers enz. maken *een gedeelte* uit van den inhoud.

PRIJZEN DER OLIE, Amsterdam 30 December.

Raapolie, op 6 w. *f* 37½ cont. *f* 36. Lijnolie, op 6 w. *f* 31½ cont. *f* 30.

TER MARKT TE LEYDEN AANGEVOERD.

30 en 31 December.	Verkochte hoeveelheid		Prijzen. Laagste	Prijzen. Hoogste
Winter-Tarwe	26	mud.	*f* 9.—	*f* 9.50
Zomer »	19	»	- 8.—	- 8.50
Winter-Rogge	47	»	- 6.50	- 7.—
Gerst	24	»	- 5.—	- 5.50
Chevalier	30	»	- 6.—	- 6.50
Zware Haver	25	»	- 4.50	- 5.—
Ligte »	30	»	- 4.—	- 4.25
Duivenboonen	9	»	- 8.50	- 9.—
Paardenboonen	12	»	- 7.50	- 8.—
Ossen (slagt)		stuks	-	-
Stieren		»	-	-
Kalf koeijen	1	»	-	- 172.—
Vettekoeijen	24	»	- 148.—	- 240.—
Varekoeijen	38	»	- 88.—	- 170.—
Kalveren (vette)	34	»	- 34.—	- 180.—
» (magere)	5	»	- 9.—	- 12.—
Hamels magere		»	-	-
Hamels vette	34	»	- 17.25	- 28.—
Ooijen magere		»	-	-
Ooijen vette	57	»	- 14.—	- 22.—
Lammeren magere		»	-	-
Lammeren vette jarige		»	-	-
Varkens magere	400	»	- 12.—	- 20.—
Varkens vette	10	»	- 30.—	- 45.—
Varkens Biggen	250	»	- 6.—	- 14.—
Boter 1[ste] qualiteit 1/4 vat			- 43.—	- 47.—
Boter 2[de] » 1/4 »	5000	N. ℔.	- 35.—	- 42.—
Boter 1ste » per ℔			- 1.07½	- 1.17½
Boter 2de » » »			- 0.87½	- 1.02½
Turf haardbr. 1ste soort		ton	-	-
Turf (graauwe)		»	-	-
Lange Zwarte		»	-	-

BEURSPRIJS VAN SCHULDBRIEVEN.
VRIJDAG 30 December.

		Laagst.koers	Hoogst.koers	Gebleven
NEDERLAND Werkelijke Schuld	à 2½ pCt.	63 15/16	64	—
Dito Certificaten	» 3 »	76⅛	—	—
Dito dito	» 4 »	98 1/16	98⅛	98⅛
Amortisatie Syndicaat	» 3½ »	93⅜	—	—
Handelmaatschappij	» 4½ »	—	—	—
O. I. Leening	» 4 »	97⅛	—	—
Aandeelen Holl. Spoorweg	» 4½ »	—	—	—
Dito Rijn-Spoorweg	» 4½ »	—	—	—
BELGIE,	» 2½ »	—	—	—
Dito bij ROTHSCHILD	» 2½ »	52⅛	—	—
Dito dito	» 4½ »	—	—	—
FRANKRIJK, Certif.	» 3 »	—	—	—
Dito dito	» 4½ »	—	—	—
SPANJE, Obligatiën	» 1¼ »	32 5/16	32⅜	—
Dito Obligatiën	» 3 »	—	—	—
Dito Binnenl. à 6 m.	» 3 »	41 11/16	41 13/16	41 13/16
Bewijzen Coupons		4⅞	—	—
PORTUGAL, te Londen	» 3 »	44	44 1/16	—
RUSLAND, Obl. HOPE 1798 en 1816	» 5 »	103⅝	103¾	—
Dito dito 1828 en 1829	» 5 »	102	—	—
Certif. bij dito 1831 en 1833	» 5 »	86	—	—
Dito 1840	» 4 »	80⅞	—	—
Dito bij STIEGLITZ & C°.	» 4 »	81	—	—
Dito dito Nieuwe	» 4 »	—	—	—
Inschrijving in. Assign.	» 6 »	—	—	—
Certificaten van dito	» 6 »	61½	—	—
POLEN, Aandeelen 1835	à 500 *f*	—	—	—
Dito Obligatiën	» 4 pCt.	—	—	—
PRUISSEN, Obl. te Londen	à 4½ »	—	—	—
OOSTENRIJK, W. B. bij Goll.	» 5 »	—	—	—
Dito	» 4 »	51⅞	—	—
Dito Metall.	» 5 »	53⅛	53 15/16	53 13/16
Dito Nieuwe	» 5 »	73¼	73 9/16	—
Dito 1847	» 2½ »	28⅝	28⅞	28⅝
BRAZILIE, 1824 100 £	» 5 »	—	—	—
SARDINIE,	» 5 »	—	—	—
PERU, Geldleening 1824	» 4½ »	—	—	—
VENEZUELA, Obligatiën 6 pCt. nu	» 5 »	26 13/16	—	—
GRENADA, Obligatiën	» 3½ »	—	—	—
MEXICO, Obligatiën 1851	» 3 »	20⅛	20¼	—
N.-AMERIKA, Bankactiën		—	—	—

Koers van het Geld: Beleening 3 pCt. Prolongatie 4 pCt. Wissel-Disconto 3.

Te Leyden ter Boekdrukkerij van J. C. DRABBE.